Після конфіскати — другий наклад.

Ч. 143 (10.526). Львів, середа 1. липня 1925. Почтову належитість оплачено гуртом. Рік XLIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10. II. пов.
Конто почт. щад. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Гол. Редактор приймає від 1—2 год. непедproperly.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно в краю 4·20 зл.
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 дол., Франції, Голандії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к. Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. Зміна адреси 1 дол.

В справі оголошень звертатися до Адміністрації.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 17 СОТ.

Українська школа в ярмі.

Промова голови Української Парляментарної Репрезентації п. сенатора Черкавського, виголошена дня 22. червня у польському сенаті при обговорюванні буджету міністерства освіти.

Високий Сенате! Мій товариш п. сен. Карпинський, що промовляв уже в імени українського та білоруського клюбів у часі загальної дебати над буджетом, навів із тої трибуни численні факти спеціяльної політики польського уряду супроти національних меншостей взагалі, а зокрема супроти українського народу. Наводили також факти і представники инших національних меншостей. Чули ми сьогодня промову сенатора Каліновского, що не належить до представників національних меншостей. Він теж казав про окремішну політику, приноровлювану до тих народів, що є у Польщі обектом усякого рода надужить, переслідувань, знущань та націоналістично-шовіністичних експериментів. Із того місця я наведу теж кілька фактів гнету і переслідування українського та білоруського шкільництва з боку шкільної влади, а зокрема наведу факти нарушення з боку місцевої шкільної влади і з боку міністерства освіти не тільки конституції, яка для нас взагалі є мертвою буквою, але й факти нарушення тих законів, які не загально і не неозначено, а цілком виразно і недвозначно дає нам Українцям і Білорусинам, як здавалося, деякі права та деякі можливости в ділянці шкільництва та освіти як територіяльним народам.

Отже минулого року ухвалено тав. шкільний закон. Ми протестували проти нього як проти закону, що був спрепарований ad hoc для деяких маніпуляцій на міжнародній арені, а в дійсности був він вимірений проти нас, щоби ним відібрати і ту решту прав, ту решту нашого дорібку, який ми мали на полі шкільництва, а якого практика польського правління на наших землях дотепер нам відібрати не вспіла. Нас переконували, що закон є компромісовим, і хоч має багато недостач та не заспокоює в цілости наших домагань, то все таки становить перший крок у цілому ряді законів, котрі щойно прийдуть та всі наші слушні домагання заспокоять. Бож, як говорили, не відразу збудовано Краків, треба отже тільки терпеливости і треба користати з того, що дає позитивного закон.

Закон мав бути проведений в життя осінню минулого року. Але минула осінь а щойно з початком цього року появилися виконавчі розпорядки до цього закону. Ті розпорядки цілковито перечеркнули сам закон тому, що їх зложено так, щоби виконавчі органи влади на місцях мали якнайширшу спроможність виминати закон і практично його анулювати.

По перше розпорядки наказували, щоби батьки дітей шкільного віку задеклярували в означеному речинці свої домагання на ведення навчання в рідній мові. Мали вони це робити індивідуально на основі усталеної в розпорядках форми, заосмотрювати декларації не тільки у власні підписи, але й в урядове потвердження правдивости тих підписів громадською владою, старовством або нотаріятом. Зрозуміло, що селяне вдавалися за тими урядовими ствердженнями підписів до війтів, до своїх громад і тут почалися тортури. Війти одержали від старостів і від шкільних інспекторів недвозначні накази, щоби робити батькам усякі можливі труднощі при стверджуванню власноручности підписів шляхом вимагання від них усяких формальностей. А робилося це з метою саботування того, що повинні були війти безпроволочно виконувати. Цей наказ виконали всі війти і бурмістри знаменито. Всюди на цілій великій території шкільного плебісциту, отже на Волині, Поліссю, в Галичині та на Білоруси, війти, що мали тільки стверджувати підписи, вимагали від батьків метрикальних витягів для доказу, що селянин має дітей шкільного віку. Крім цього намовляли вони малоінтелігентних батьків до складання деклярацій за польською школою і пропонували їм готові уже блянкети деклярацій за польською школою, страшили їх усякими репресіями, кажучи, що хто домагається української школи, той є протидержавником і большевиком; а коли не можна було нічого зробити зі селянином, то війти відсилали їх домів з нічим, вимовляючися недостачею часу, змушуючи їх приходити до громади по кілька разів. А скількиж то людей було арештовано за те тільки, що вони допомагали сільському населенню виповнювати шкільні декларації та виясняли їм шкільний закон, якого уряд не вважав за вказане спопуляризувати серед українського населення так, як популяризує, наприклад, всякі закони і приписи про податок або про адміністративні розпрядки.

По всіх труднощах у громадах, по їх поборенню, почалися труднощі у шкільних інспекторатах. Шкільні інспектори — підкреслюю, що це було всюди — не хотіли приймати деклярацій, приношених від усіх батьків з одного села одною особою, а вимагали, щоби кождий селянин приносив деклярацію особисто до інспектора і щойно по кількоразових інтервенціях у міністерстві освіти, у відділі народнього шкільництва, де ми зложили кілька тисяч деклярацій, непринятих інспекторами, рівенським, дубенським, кремянецьким, луцьким і иншими, почали інспектори приймати декларації цілого села складані одною особою і щойно тоді почали видавати посвідки на них.

Отже хоч і серед великих труднощів і в надзвичайному напруженню, але все таки вдалося нашому населенню перевести додатньо шкільний плебісцит. Зложенням індивідуальних деклярацій населення доказало, що хоче мати не польську і не утраквістичну а українську школу.

Здавалось би, що згідно з таким домаганням населення, опертим на законі, не буде вже ніяких сумнівів відносно того, яку школу належить урухомити в кожному українському селі. Здавалося, що кожне українське село матиме школу з рідною мовою навчання, здавалося, що українська і білоруська мова будуть викладовими і в тих школах, де введено незаконно польську мову навчання. Здавалося, що той дивогляд, який зветься утраквістичною школою, буде істнувати тільки у небагатьох місцевостях і то як неминуче лихо тільки там, де направду між українським населенням є Поляки. Так здавалося, а тимчасом тепер діється знова щось зовсім протилежне.

(Продовження буде.)

За подвигнення села.

III.

Організація такої установи, яка не уявлялаб собою лише представницької корпорації і яка не займалась би виключно професійними справами селянства, а мала на меті досліджування села і його подвигнення на основі тих дослідів, не є нічим новим для західно-европейської практики. Менше-більше такі самі завдання має і аналогічні функції виконує Сільсько-господарський Секретаріят при „Селянському Союзі" в Швайцарії, що істнує від 1900 року. Завдання того Секретаріяту формуловані отсими словами: „Секретаріят студіює становище сільсько-господарської промисловости, шукає шляхів і засобів до її піднесення і виробляє в цьому напрямку відповідні пропозиції". По змозі Секретаріят відписує на письменні та подає устні інформації на запити й прохання членів Союзу. Виклади й реферати в справах сільського господарства сповнює Секретаріят остільки і веде їх тільки тоді, коли на цьому не терпить біжуча робота. Сільсько-господарський Секретаріят швайцарського „Селянського Союзу" випустив досі понад 70 видань сільсько-господарської літератури; в ньому працює 60 кваліфікованих сил.

Маючи на меті довести до створення аналогічної установи у нас, слід було би використати до цього істнуючий Краєвий Комітет допомоги „Голодному Селу", перевівши відповідну його реорганізацію. Краєвий Комітет допомоги „Голодному Селу", похвально сповнивши по своїм силам взяте на себе завдання, може істнувати ще кілька тижнів, а опісля буде зліквідований. Між тим організаційний апарат, утворений Комітетом в центрі, а що важнійше на провінції (приблизно в 15 повітах), уявляє собою в теперішніх умовах значну цінність. Не використати того апарату для проведення дослідів над селом і для подвигнення нашого селянства було би непростимим гріхом. Краєвий Комітет допомоги „Голодному Селу" має не тільки доволі цінний організаційний апарат, але й незвичайно цінні, ним зібрані матеріяли, які дають основу вже сяк-так орієнтуватися в положенні й потребах села. Тому то найбільш доцільним

Red. czas. „Dilo" Pr. 467/25. W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny jak Trybunał prasowy we Lwowie, orzekł na wniosek Prokuratury Państwowej, że treść czasopisma „Dilo" Nr. 137 (10.479) z dnia 24. czerwca 1925 r. w artykułach pod tytułem: 1) „Wyleńskyj roskoł" w ustępach między słowami: a) bahato prycyn... a: Ta wlada, b) rusyfikaciji... a: „Awtokefalija" perewedena, c) po słowach: nyzky roskołiw... do końca artykułu. 2) „Koncesji" w ustępach między słowami: a) wprawdi uchwałeny]... a: ałd odnoczasno buło, b) ukrainskyj uniwersytet... a: Skoro mynuła, c) skinczyłasia... a: Teper liberalnym, d) po słowach: cia sprawu do końca artykułu zawiera znamiona zbrodni z § 65 a) ustawy karnej uznał dokonaną w dniu 24. czerwca 1925 roku konfiskatę za usprawiedliwioną i zarządził zniszczenie całego nakładu i wydał w myśl § 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 18. XII. 1862 Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863 t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. p. Lwów, dnia 25. czerwca 1925 r.

Hawel.

Red. czas. „Dilo" we Lwowie. Pr. 470/25. W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny, jako Trybunał prasowy we Lwowie orzekł na wniosek Prokuratury Państwowej, że treść czasopisma „Dilo" Nr. 138 (10.478) z dnia 24. czerwca 1925 r. pod tytułem 1) „U ważennu chwylu" w ustępach a) od początku artykułu do wyłącznie, słów „Zajwym buło, b) między słowami: hromadskoho samowrjadowannia... a: Podibnych spraw. 2) „Koncesji" w ustępach między słowami: a) jiji tradycija... a: Spersza zaczerpenu, b) swojeju szkołoju... a: Min. St. Grabski, c) nowohu naw'zania... a: Min. Grabski, d) po słowach: jduczoju prowokacijeju... do końca artykułu. 3) „Kołomyjśki chliboidy" w ustępach między słowami: a) ukrainskoho naselennia... a: ale wid ukrainskoho, b) wid wiadu... a: Polska agencja. 4) Posoł Kochanowycz w SRSR" w ustępie między słowami: so mu Kochanowycz... a: perejszow polśko zawiera znamiona ad 1) 2) i 4) zbrodni z § 65 a) uk. ad 3) występku z § 302 uk. uznał naną 24. czerwca 1925 r. konfiskatę za za usprawiedliwioną i zarządził zniszczenia całego nakładu i wydał w myśl § 493. p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21. ust. druk. z 17. grudnia 1862 Dz. p. p. Nr. 6. ex 1863. t. j. zarządzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 Zł. P. Lwów, dnia 25. czerwca 1925.

Hawel.

Red. czas. „Dilo" we Lwowie. Pr. 474/25. W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny orzekł na wniosek Prokuratury przy tymże Sądzie, jako Trybunał Prasowy we Lwowie, że treść artykułu, umieszczonego w czasopiśmie „Dilo" Nr. 139 (10.451) z dnia 26.VI. 1925. w artykułach następujących: 1) „Koncesiji" w ustępach między słowami: a) ukrainśkoj inteligencji... a: Ta zachodyt', b) etnograficznoi masy... a: pry prymitywnosty układu, c) po słowach wse widrobyt' press do końca tego artykułu. 2) w rubryce „opowistky" w komunikacie trzecim z rzędu ustęp między słowami: polahlych... a: czyslenni zawiera znamiona ad 1) zbrodni z § 65 a) u. k., ad 2) zbrodni z § 65 a) ustawy karnej uznał dokonaną w dniu 25. czerwca 1925 konfiskatę za usprawiedliwioną i zarządził zniszczenie całego nakładu i wydał w myśl § 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydał nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21. ust. druk. z 17. grudnia 1863 Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863 t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. p. Lwów dnia 25. czerwca 1925 r.

Hawel.

шляхом організації Кр. Комітету Подвигнення Села була би відповідна реорганізація Кр. Комітету допомоги „Голодному Селу“.

Після замкнення діяльности Кр. Комітету допомоги „Голодному Селу“, його ліквідаційні збори повинні бути установчими зборами Краєвого Комітету Подвигнення Села. Організаційні форми нової установи повинні бути менше-більше такі: Членами Кр. Комітету Подвигнення Села є а) організації й установи, які обслуговують економічні інституції й потреби села і б) окремі особи (фізичні і правні), що виявляють бажання вступити в склад Комітету. Збори всіх членів організації є верховною установою організації. Вони встановлюють відповідну членську вкладку, вислухують звіти з діяльности та надають напрям дальшій діяльности. Ділову роботу переводить Комітет Праці, вибраний загальними зборами.

Видатки на початкову роботу, яка — рахуючись з нашими сучасними обставинами — почнеться в обмежених розмірах, не будуть вимагати великих коштів. Деякі доручення, які виконував би Комітет, мусілиб бути оплачувані заінтересованими чинниками. З поширенням організації, з припливом матеріяльних засобів робота Комітету мусілаб бути відповідно поширена, а її організаційна мережа (сітка), при використанні — як вже було згадано — організаційного апарату і утвореної організації Кр. Комітетом допомоги „Голодному Селу“, повинна бути поширена на всю українську територію під Польщею.

До цеї самої мети можна змагати й иншим шляхом, а саме через створення такого Секретаріяту при „Сільському Господарі“, що у великій мірі причинилось би до воскресення цеї інституції із мертвих. Розуміється, що й тоді невідкличино требаб використати організаційний апарат й організаційну мережу Кр. Комітету допомоги „Голодному Селу“.

Сяк чи так, а поруч цеї насущної потреби не можемо й не сміємо перейти мовчки. Це й заставило мене порушити цю незвичайно важну справу на сторінках преси та піддати під ласкаву увагу заінтересованим чинникам піднесену тут думку. Маю переконання, що положення й життя села настирливо домагаються створення такої установи і тому не трачу надії, що ця думка знайде відповідний відгомін серед громадянства, а головно серед нашого селянства.

Ф. Федорців.

Політичні „краковяки“.

Дальші голоси переговірників і преси.

Покінчення жидівсько-польських переговорів започаткувало виспівування політичних „краковяків“ в жидівській і польській пресі. Поруч з тим заявляються серед Жидів признаки деякого отверезіння з похміля, спричиненого послами Райхом і Тоном.

В останньому числі згадували ми про „святочні“ засідання жидівського клюбу, присвяченого фіналізації жидівсько-польської угоди. Тепер виявляється, що воно не відбулося в такій гармонії, як це подала львівська „Хвіля“. Навпаки, коли прийшло брати на себе відповідальність за „великодержавне становище Польщі“,

на деяких членів жидівського клюбу напав біблійний страх. Поодинокі групи, очевидно за виїмком „малопольських“ Самсонів — почали зазначувати опозиційне становище.

З гострою критикою переговорів і їх змісту виступив в першу чергу пос. Геллер в імени „Гітахбуду“ (трудової групи сіоністичної організації). Своє становище зазначив він також прилюдно в органі пос. Грінбавма „Наш Пшеґльонд“. Він підкреслив, що жидівські переговірники (д-р Райх і д-р Тон) не були представниками всього жидівського населення. В переговорах не брали теж участи представники польського громадянства, а тільки члени переходового, непарляментарного уряду. Прикриваючи переговори омофором тайни, створено атмосферу недовіря й підозріння.

„Та найбільшим нещастям — пише пос. Геллер — було те, що згоджено ся на принціп: do ut des. Поминаючи принціпову квестію, що горожане у відношенні до держави не є пертрактуючою стороною та що держава є обовязана дати їм належні права, було зовсім ясно, що під „des“ уряд розуміє одну річ, яку Жиди мають дати, т. зн. зміну відношення Жидів до національних меншостей. Вартість здобутих концесій є більше, як проблематична. Мається враження, що розреклямовані концесії переважно висловлюються... в кошерности і хайдерах“.

В шкільній справі не сповнено жидівських домагань, в господарській теж не помітно нічого реального,

„Колиб її прийняти, то наслідок був би такий, що заки ще ми одержалиб якісь сумнівні користи, ми вже понесли би поважні втрати з огляду на зміну відносин до нас инших національних меншостей і польської демократії.“

Також инші ґрупи жидівського клюбу — за виїмком „малопольських реальних політиків“ — менше або більше сумнівно інтерпретують вислід жидівсько-польських переговорів. Одним словом, „святочне“ засідання жидівського клюбу перемінилося в бурю. А шкода, бо хоч пос. Райх „здезертирував“ до Львова мимо на процес фабриканта Левіцкого за кривоприсягу, то його заступник пос. Розмарін підготовив все для увіковічнення цеї історичної хвилі: єднання безпринціпної жидівської буржуазії з польською реакцією. Навіть фотографів замовив.

Не виключене, що фіналізація угоди булаб відбулася гладко, як би не те, що деякі жидівські посли перед засіданням запитали инші непольські клюби про їх погляд на справу. В імени Українців пос. С. Хруцький відповів коротко і ядерно: „Хто не з нами, той проти нас!“ Голова німецького клюбу пос. Науман запитав, хто буде платити жидівські векслі — та зазначив, що „національні меншости“ мають вже багато жидівських запротестованих векслів. Тут стерчить вихідна точка опозиції.

Це й примусило перемальовану на червоно-білий колір „Хвилю“ не спинитися перед ніякими засобами реклями для жидівсько-польської угоди і сіонської мудрости „малопольських“ Семпсонів. Сторінки „малопольського“ асимілиторського органу переповнені мудрощами „ідейних“ поборників угоди. Пос. Райх поборює опозиціоністів. Мовляв, вони пересаджують некористи угоди, ділаючи в побудів менше або більше ідейних,

„але будь-щобудь в ніякій мірі з погляду на погляди, подиктовані конечностями реальної політики. А до сойму і сенату вислали нас жидівські маси не на те, щоби робити пропаганду тих чи инших клічів, але щоби робити реальну політику, получену з користями для жидівського люду“.

З питомою своїй расі гальсливістю жидівські „Малополяки“ хотіли би вмовити в Українців, що їхній „ґешефт“ є чистий як сльоза. І так сен. Вурцель каже:

„Другим назовні яскраво виступаючим мотивом опозиції в жидівськім клюбі є квестія мнимого відношення Жидів до инших національних меншостей, головно до Українців. Уважаю своїм правом і своїм обовязком зазначити, що всі арґументи, зачерпнуті з того джерела, на милю пахнуть пустою демагоґією (poetica licentia! — Ред.) і є позбавлені реальної підстави. В жидівськім клюбі нема посла ані сенатора, який допускав би найбільше віддалену можливість ужиття Жидів яко знаряду гніту або полонізації инших меншостей. Лише зла воля може комунебудь з жидівського клюбу

ВОЛОДИМИР ОСТРОВСЬКИЙ.

Заклятий дзвін.

(З циклю „Сучасні леґенди“ Холмщини*).

Другого року всесвітньої війни.

Ишли хмари з заходу. Тут завжди з заходу — й хмари дощеві й всяка негода. З заходу слота осіння, відлиги зимові та люті хуртовини, що нищать працю Холмщака й душу жахом огортають.

Другий рік над Холмщиною хмари сунули.

Не Ілля святий на своїй колесниці по небу їздив, — то стальові гармати гуркотіли. Не вечері селянки варили, не вогні пастухи на полях розкладали, — вбогі села горіли, небо димом і загравою зодягали.

Як сірі хмари по небу, так і сірі війська по землі тяжкими масами посувалися, одні на одних насідали, греміли та стогнали.

Але тяжче стогнали селяне. Їх солдати зганяли з рідного сміття, на далекій схід, до незнаної долі керували.

На шлях вигнання.

Як вітер, почавши від межі, гонить хвилю за хвилею по золотих плахтах селянського жита, так від Томашева, Замостя, Скербешева — село за селом, по черзі, знималося та йшло на схід.

Дійшла черга і до того села, що над Бугом.

Наказ прийшов:

— Дзвони знимати, в Росію відправляти, бо Німець із святої міді ладунки відливає, з них стріляє до війська, до людей невинних.

Розмова коротка, як козацький нагай.

Зійшлися селяне. Старші радять, а молодші лізуть на дзвіницю, дзвін за дзвоном на шнурах спускають.

Стогнуть дзвони, щось жалібно промовляють, а в селян серце краєтьcя. В жінок уже і сльози на очах.

Їх було три: два малих, а третій трохи більший. Та найстарший. І не звичайний, а з закляттям; перед двіста роками якийсь побожний чоловік його цій церкві дарував із написом: „А хто цього дзвона хотів би од церкви відняти, собі привлащити, на грішне діло зужити або до иншого села чи міста перевезти або подарувати, той буде проклятий, а дітям його — анафема“.

Здрігнулося щось у душі селян, як здрігнулася мідь від дотику до землі.

— Хібаж нам прокляття на себе стягнути?

А часу вже мало: пливуть хмари з заходу, гремить грім стальовий, луна полями їде, заграва червоними очима в саму душу зазирає.

Квапллять козаки. Нагаї розказу пильнують.

— Ладуйте возй! — каже староста церковний, що віком всіх найстарший. — А ви, куме Іване, і ви, куме Даниле, ходіть за мною.

Коло плота стали. Вуха нахиляють один до одного. Радяться. Аж файки погасли, бо справа поважна.

— Аби стемніло, — шепчуться.

А до молодших:

— Ано, наказ то наказ, на воза клавіть усі три. в мягеньку солому, бо це не прості пасажири. „Оттак, добре! Прикрийте ще зверху, щоб ні дощ ні сонце не ушкодили їх“.

Поклали.

— А тепер ідіть, сами в дорогу ладуйтеся. А ми тут попильнуємо.

Стоять троє старих, як три свічки над небіщиком. Вуха один до одного нахиляють, тихо радяться. А файки так і забули запалити.

— А де дзвони? — гукає козак.

— На возі вже. Вирушимо разом.

Помацав у соломі, махнув нагаєм і тільки курява слід показує.

— Чи не пора? — шепчуться.

— Пора. Стемніло вже. Одні зірки бачуть та нікому не скажуть.

Перехрестилися, старі мязи напружують. Заклятого дзвона з воза зняли, озирнулися й понесли. Вже на цвинтарі. Ледве-ледве сиве волосся серед кущів біліє. А ось вже і зникло. Тиша. Тільки там, на цвинтарі, що за церквою, під шпалем земля краєтьcя та радо жовтим пісочком розсипається. Поставили дзвона край могили, поцілували, перехрестилися. Та й каже староста:

— Ти заклятий і ми тебе ще заклинаємо: лежи тут, нікому в руки не віддавайся, доки не прийде час твій.

За ним старий Іван:

— Не дзвони, щоб не почули тебе, не заполонили, чужим дзвонити не змусили.

Нарешті Данило:

— Тільки раз до року, як що ми вернемося, подзвони в святий Великдень, хай знають Холмщане, що сила їх у землі захована та хай слухають її та зміцнюють ся духом.

Всі разом:

— Доки не прийде час твій.

По черзі кидали землю. Насипали могилу й куща посадили, а якого і сами в пітьмі не зауважили.

Небом заграва плинла, а шляхами вигнанці. За Припять, за Дніпро, за Десну. З водозбору Волги вернулися. А коли озирнулися — могилки по шляхах, як зірок на небі. Тифус поклав на спочинок по полях, по гаях та край битих шляхів сотні Холмщан.

Виросли могили й над стомленим старостою, Іваном та Данилом. Лише вмираючи призналися, що заклятого дзвона в той вечір на цвинтарі закопали та могилу на ньому насипали. А де — не сказали, бо й сами не знали.

— На Великдень слухайте: він у землі задзвонить. Коли церква ваша вашою буде, прийде його час і задзвонить він так, що вся Холмщина проснеться. Тоді він сам віддасться вам у руки.

Склали кістки свої дідусі в чужій землі. А діти їхні в рідне село по війні вернулися. Глянули — а їхня церква вже не їхня, вже хрест на ній не той і спів чужий лунає.

Заплакали, засумували.

Єдина втіха: раз на рік, коли Христос із гробу встає (так кажуть люде), заклятий дзвін десь дзвонить у могилі. І хто прикладе до землі вухо, той ясно почує його звуки. Та почує лише той, що трапить у самраз...

— Колиж ти знов задзвониш нам у святу неділю, в рідні свята? — питаються його.

І в звуках дзвону великоднього десь у нетрах землі, чують:

— Прийде мій час...

Так кажуть люде.

Варшава, 18 червня 1925 року.

*) „Сучасні леґенди Холмщини“ виходять окремою збіркою.

путувати таку інтенцію. Так само тільки зла воля може домагатися, щоби все жидівське населення в Польщі сталося гекатомбою на вівтарі аспірацій „инших меншостей".

Йому вторує пос. Інелер:

„Можу ствердити, що всі закиди, піднесені в українській пресі спираються на домислах, а не на дійсні річи. Порозуміння жидівського клюбу з урядом в нічому не буде нарушувати інтересів инших меншостей".

Вкінці пос. Гавзнер (представник клерикальної групи „Мізраві") теж докидає свій камінчик:

„Обскції (!) національних меншостей, головно Українців, є мені відомі. Одначе я є переконаний, що нема найменшої основи до неспокою. У нас Жидів так сильно вкорінені принципи слушности і права (за сильно! — Ред.) супроти инших народів, що ми не могли би приложити руки до того, щоби нас хтонебудь міг зробити знаряддям гнету якогонебудь народу. Ми самі через 1800 літ були предметом гнету, а не його підметом. Слушність і право по чиймнебудь боці все найде нас на становищі. *Одначе понад всім царює інтерес жидівства і обовязок супроти держави*".

На всі ці пусті й беззмістові декламації можемо заявити тільки одно на адресу жидівських „Малополяків":

Ніякими словами, ніякими крилатими фразами не закриєте

* * *

Бажаючи за всяку ціну переперти угоду „малопольські реальні політики" взяли собі до помочі... Ст. Ґрабского. Ще яко редактор „Сл. Польськ-ого" звертався він до Жидів з питання, чи хотять співділати з польським народом в устійненні могутности Річипосполитої, чи воліють єднатися з ворогами народу і польської держави? Ставши міністром і ведучи переговори з Жидами, переконався він,

„що більшість жидівських політиків сьогодня розуміє, що Польща є і буде сильною великодержавою (dutem mocarstwem").

Тому він вдався в переговори, відбув низку конференцій і устійнив, що

„можлива є співпраця Жидів з польським урядом і громадянством для забезпеки *непорушности границь Річипосполитої, уміцнення її великодержавного становища, внутрішньої консолідації держави і господарсько-фінансової відбудови краю*".

Співпраця жидівських партій з польською великодержавною політикою відбуватиметься на грунті *внутрішнім і вовнішнім*. Одночасно уряд прихильно трактуватиме культурно-освітні й віроісповідні домагання Жидів. Рівнобіжно з тим (якщо інтернаціональне жидівство дасть гроші! — Ред.) відбуватиметься упромисловлення краю, а тоді „*буде досить місця для розвою польського промислу і торговлі* без конечности виказання (rugowania) жидівських підприємств".

Так виглядає „віз і перевіз" Ст. Ґрабского на адресу Жидів. Нічого казати, гарні перспективи.

З діяльности української парляментарної репрезентації.

Інтерпеляція

посла С. Ковицького і тов. з Українського Клюбу до міністра освіти в справі замкнення семої та осьмої кляси української гімназії в Перемишлі, а також у справі заборони для перемиської гімназійної молоді мешкати в Бурсі св. Миколая в Перемишлі.

Підписані запитують п. міністра віроісповідань і освіти: 1) чи п. міністрові відомо про те, що в українській гімназії в Перемишлі розвязано з кінцем травня п. р. VII. і VIII. кляси (разом 5 відділів, що нараховували 180 учнів), а науку в них відложено на необмежений час без подачі речення її розпочаття?

Підписані питають: яка влада видала той нечуваний в історії шкільництва розпорядок, на якій підставі це зробила, бо як в Перемишлі, так і в околиці є річю ноторично відомою, що шкільна молодь не дала до того ніякої підстави. Судове доходження, ведене дотепер, із якнайбільшою точністю не виявило ні одного факту, який би оправдував такий поступок і такий вимір справедливости шкільної влади супроти невинної молоді. За те не було дотепер ніякого шкільного слідства. Цілий той розпорядок опирається виключно тільки на доносах поліції, яка прямує до того, щоби доказати необхідність удержання в Польщі поліційної дефензиви, так немов би без дефензиви не зможе істнувати Польща. Підписані питають, чи п. міністр схильний до негайного уневажнення того розпорядку, як такого, що з одного боку нечувано кривдить українську шкільну молодь, а з другого боку приносить польській державі тільки шкоду як нічим неоправдана репресія?

2) Чи п. міністрові відомо, що Кураторія львівської шкільної округи заборонила учням середніх шкіл з днем 1. червня п. р. мешкати в гімназіяльному інституті, удержуваному українським товариством Бурса ім. св. Миколая в Перемишлі тільки тому, що перемиській поліції чи краще її поліційним агентам захотілося видати некорисну опінію про той інститут? Чи п. міністрові відомо, що поліційні чинники, перевівши ревізію у названому інституті, не завагалися користати з фальшування, якого допустився політичний конфідент, та оперли свій донос на паперах, які підкинув їх конфідент. Чи п. міністер склонний видати розпорядок, щоби подібні речі у майбутности не повторювалися? Чи склонний далі п. міністер переглянути всі судові акти та папері, списані в цій справі, з яких можна собі виробити ясний осуд про цілу справу та переконатися в тому, як далеко відбігають від правди донесення всяких урядових осіб, що служать у поліції?

П. міністер недавно висказав був у соймі гадку про те, що поліція не повинна мати вступу до школи, що вступ її туди повинен бути заборонений. Признаємо повну слушність тим словам. Одначе рівночасно запитуємо, коли настане той час, що влада перестане опирати свій погляд на українські установи та на українську молодь на брехливих поліційних доносах, коли нарешті закінчиться примінювання методи переслідування супроти українського шкільництва, тих переслідувань, єдиним овочем яких було, є і буде поглиблювання пропасти між двома народами, польським і українським?

3) Чи п. міністер склонний видати розпорядок, щоби в будуччині за провину одного чи двох учнів, з якою инші учні школи не мали нічого спільного, не відповідав загал молоді даної школи, а виключно ті одиниці, провину яких стверджено та доказано? Карання загалу за провину одиниці є негідною культурної держави репресією. Така система свідчить не дуже то підхлібно про справедливість державної влади та підсуває цілком оправдану думку про те, що польська влада кермується у відношенню до українського шкільництва згори продуманою тенденцією.

ОСТАННІ ВІСТИ.

Велика повінь в Галичині.

В наслідок дощів повстала величезна повінь в цілій Галичині. Дністер, Стрий, Бистриця, Віслок, Тисмениця та ин. гірські ріки виступили з берегів, заливаючи широкі простори і причиняючи міліонові страти. Подекуди водою залляно залізничий тор і через те спинився рух потягів, як напр. на лінії Самбір-Львів. Звідусіль поступають відомости щодо зірвання мостів. Риманів і Перегінсько, як й багато ин. місцевостей, відтято від світа.

Справа польсько-жидівських переговорів.

Останні повідомлення з Варшави доносять, що сильні тертя, які виникли в жидівському колі з приводу переговорів з польським урядом, ще не уникли. Якщо не поведеться Нач. Раді в останній хвилі вирівняти ріжниці, що ділять сіон. послів, то консеквенції можуть бути необчислимі. Посли Райх і Тон намагаються переконати репрез. уряду, що первісна політ. формула мусить улягти змінам. Все таки напруження політичної ситуації досі не зменшилося.

Пенлеве отримав вотум довіря.

Франц. парлямент прийняв фінансовий проєкт уряду 336 голосами проти 34. В сенаті проєкт пройшов 273 гол. проти 11.

Ставлення ендеції до польсько-жид. переговорів.

Вчора відбулося засідання Нач. Ради ЗЛН., на якому обговорювано м. и. справу поль.-жид. переговорів. Виявилось два напрямки: один під впливом пос. Гломбіньского, що виступив проти переговорів, мотивуючи, що Жидам не можна довіряти, а другий під впливом Ст. Грабского, який уважає факт переговорів за визначний, бо доведення їх до кінця до певної міри усуне непорозуміння між обома народами.

Жертвенність

на „Рідну Школу" в травні 1925 р.

Повіт	Число громад	зложило громад	До каси Голов. Управи УПТ.	Остало в касі Кружків УПТ.*)
Львів-місто	1	1	1.717'49	1.574'80 1)
Золочів	89	27	[illegible]	1.023'[illegible]
Станиславів	75	3	58	890'96
Копичинці	53	?	10	718'92
Яворів	70	22	—	719'61
Коломия	58	19	354	328'35
Бережани	74	?		640'35
Долина	87	?		639'14
Городенка	50	47	30	[illegible]'13
Тернопіль	82	7	419'75	—'—
Рава руська	73	2	142'—	284'15
Стрий	53	?		358'50
Львів-повіт	131	10	338'88 2)	15'32 3)
Калуш	69	5	274'57	56'44
Рогатин	100	3	7'—	289'63
Борщів	75	2	29'—	262'02
Чортків	44	5	27'20	263'01
Теребовля	43	2	283'—	
Богородчани	37	5	266'46	7'75 4)
Перемишль	123	3	271'10	
Косів	42	1	119'—	
Печеніжин	22	2	16'—	153'40
Броди	79	3	71'90	97'05
Мостиска	78	2	153'32 5)	8'70
Надвірна	33	2	45	105'50 6)
Жовква	75	2	144'10 7)	
Сокаль	101	2	111'53	26'37
Перемишляни	69	2	50'—	80'20
Бібрка	91	1	129'47 8)	
Самбір	87	1	10	109'44
Підгайці	64	3	114'02	—'—
Бучач	87	7	113'18	—'—
Зборів	53	9	47'—	47'20
Заліщики	57	5	54'23	
Радехів	56	1	78'10 9)	
Збараж	60	2	36'—	35'70
Турка	74	2	65'— 10)	
Старий Самбір	56	5	65'—	
Сянік	130	4	48'25	
Рудки	70	4	45'90	
Березів	56	4	40'90	
Сколе	51	5	39'—	
Добромиль	96	2	38'—	
Горлиці	65	2	25'—	
Ярослав	109	4	23'70	
Камінка Стр.	60	5	19'—	
Дрогобич	79	3	17'—	
Жидачів	74	4	13'—	
Товмач	64	2	11'—	
Городок	70	1	6'—	
Ліско	154	1	5'—	
Скалат	64	1	3'—	
Любачів	66	—		
Снятин	41	—		
не східногалицькі повіти			483'60	
Разом:	3.620	257	6.614'91	9.321'40

Не складаємо особлившої подяки за ці датки, бо раз, що супроти потреби віддана до каси Головної Управи квота 6614'91 зол. так мала, що радше виглядає на „відчіпне" (в попередньому місяці було 8.358'77), а по друге, що деякі свідомі громадяне уважають собі вже за обовязок давати на „Рідну Школу" і відказуються від при-

Невказані в цій рубриці Кружки не прислали до 25. червня ц. р. обовязкових місячних зіставлень.

1) З того остало в касі: Кружка ім. Шевченка 559'93, Кружка ім. Грінченка 502'07, Кружка ім. Кн. Льва 292'50, Кружка ім. Кор. Данила 220'30.

2) З того Кружок УПТ. в Щирці 148'18, Кружок у Винниках 56.

3) 15'32 остало в касі Кружка УПТ. в Щирці.

4) З того Кружок в Солотвині 50, остало в касі Кружка в Солотвині 7'75.

5) З того Судова Вишня 35;

6) 105'50 остало в касі Кружка в Делятині;

7) з того Мости Великі 107;

8) квоту 129'47 зложили народні учителі з повіту;

9) квоту 78,10 прислала гром. Холоїв;

10) квоту 65 зол. прислали народні учителі з повіту.

яття подяк. До витворення такої обовязковости для вдержання „Рідної Школи" мусимо змагати.

Що за причина такого явища, що саме в цьому місяці жертвенність змаліла? Головна причина, що в нас ще покищо не витворена **обовязковість**, яка вказала би на спосіб і місце передачі датку на „Рідну Школу". Друга причина, це прямо каригідна бездіяльність деяких Кружків УПТ. Толі, коли нпр. Львів-місто виказує 3.302·29 зол., Золочів 1.026·63 зол., Копичинці 729.96 зол., то в повіті Бібрка й Турка складає цілу квоту саме народне учительство, в Радехові — одна сільська громада (Холоїв), з деяких повітів надходять датки самочинно від поодиноких осіб. Тимчасом треба собі раз засувати, що в часі, коли противник докладає зусиль, щоби нас не тільки випередити, але затиснути в тінь, збити з місця в загальній конкуренції цивілізаційної праці; коли з цього приводу треба систематичної праці на всіх ділянках народніх змагань, а головно в сфері національного виховання, ми повинні розвинути **самопоміч до найвищих границь**. З вищими вимогами, які приносить зі собою час і народна потреба, зі запотребуванням більших засобів, ми повинні збільшити нашу енергію. Тому зберім раз бодай настільки енергії, щобй зложити в місяць 20.000 зол., квоту, якої під цей час потребує в місяць Централя „Рідної Школи". І то треба це сповнити зараз, бо в часі загальної грошевої кризи за кредит важко, а на виплату працьовникам треба конечно.

Секція „Рідна Школа" УПТва.

НОВИНКИ.

— Конфіската. Останнє число „Діла" сконфісковано за два уступи з передової статті п. з. „Багато галасу" і за два місця зі статті під заголовком „На чорну дошку". Крім цього сконфіскувала п. прокуратор у статті п. з. „Споріднені душі" два цитати зі статей львівських українських газет.

— Чого приїздили до Польщі англійські парляментаристи? Делегація англійських парляментаристів, яка приїхала немачебто в гості до Поляків, була цілком звичайною групкою англійських промисловців, які докладно вирахували, що карпатські ріки цілої Галичини можуть дати около міліона коней енергії. Сила ця зовсім вистала би для переведення електрифікації цілої Польщі. Є надія, що „парляментаристи" добудуть на це концесії, бо в Польщі нема кому перевести таких планів у життя.

— Нові поклади золота. На Сибірі, в краю Якутів, надибано такі великі поклади золота, що будуть не найбільше багаті копальні. Золото добувають при верхнім штиху в землі і то з браку лопати, чим попало: рогами, деревом тощо. Згідно з офіціяльною статистикою добуто в 1924 р. 113 тон золота, то значить до державної скарбниці союзних радянських республик вплинуло около 140 міліонів карбованців. Фактичну добичу рахують на три рази більшу. От, якби Грабському приснився такий „дуд".

— Олександер Носалевич, оперовий співак, перший басіст опери у Вісбаден на запрошення Кооперативи „Український театр" і Музичного т-ва ім. Лисенка — виступить на концерті в понеділок дня 6. липня цр. в год. 8-ій вечером разом зі знаним нашому громадянству челістом п. Богданом Бережницьким. Чистий дохід призначений на фонд урухомлення і ведення українського театру кооперативи.

— Віче в Тернополі. Заходом повітових управ української трудової партії і радикальної партії відбудеться в середу 1. липня ц. р. о 12. год. в пол. в салі Міщанського Брацтва в Тернополі повітове віче, на якому обговориться теперішне безвихідне економічне положення українського народу в Польщі і похід на українське шкільництво, котрий грозить ліквідацією одинокої на ціле Поділля української публичної гімназії в Тернополі. Реферати виголосять: д-р Ст. Баран і д-р Ладика. Обовязком громадян численно явитися на віче і піднести гріний протест проти нашого поневолення.

— Українська графіка. В празькому мистецькому виданні на мовах чеській і французькій „Umění Slovanů" („Мистецтво Славян") в ч. 3-тім поміщена велика і досить вичерпуюча стаття: **Сучасна українська графіка**. Статтю ілюструють численні знимки мистецьких творів Нарбута, Кульчицької, Ковжуна, Касіяна, Лісовського, Стефанович-Ольшанської, Мозалевського, Бутовича, Омельченка, Кірнарського і Кричевського.

— Арештування білоруського катол. священика. Виленське „Жице люду" доносить, що згідно з наказом судової влади арештовано пароха місцевости Дзбдзіскі ксьондза Ґоулевского за те, що він займався білоруською політичною агітацією, підбурюючи одну частину населення проти другої. Арештованого перевезено до Вильна та посаджено в тюрмі на Лукішках. За звільнення кс. Ґоулевского домагається судова влада 5000 зол. кавції.

— Цінна книжка. На днях появилася в продажі книжечка п. з. „З Трибуни". Книжка ця являється першим випуском промов українських послів і сенаторів у польських законодатних установах. Книжка вийшла накладом української парляментарної репрезентації. Книжка містить у собі понад 20 промов українських послів і сенаторів, багатих фактичними матеріялами та політичним змістом. Підібрані у збірнику найлучші та найактуальніші промови. Збірка попереджена прегарно написаним вступом, що вийшов зпід пера голови парляментарної репрезентації сенатора Черкавського. „Випускаємо — пише шан. сенатор — цю книжечку для читача нам сучасного, для того громадянина Українця, який слідкує за нашою діяльністю в польському парляменті та — може — не все про неї знає, може нераз хибно її трактує. Уважно прочитавши цю книжечку та подумавши над дечим, він багато дечого довідається, багато дечого зрозуміє та й багато скористає". Книжку цю рекомендуємо нашим читачам, особливо тим, що держать руку на живчику нашого життя. Книжка не дорога, бо коштує тільки 2·50 зол. а набути її можна в книгарні Наукового т-ва ім. Шевченка, Ринок 10, де міститься головний її склад.

— Тайники підземелля під львівською латинською катедрою. На днях почалися у Львові праці над осушенням фундаментів львівської римо-католицької катедри, яка останніми часами почала сильно мокріти. Вохкість підходила очевидно від фундаментів. Консерваційна комісія простудіювала усі пляни катедри і сконстатувала, що під нею є величезні льохи. Матеріяли з катедрального архіву потвердили, що в тих катакомбах хоронено колись латинських церковних достойників: єпископів і архиєпископів. Довгий час прийшлося шукати за входом до тих підземель. Вкінци вдалося його найти на основі старих плянів. Вхід був замурований. Його розібрано та отворено. До середини підземель увійшла ціла комісія. Першою убікацією була велика саля. Очам видців представився страшний вид. Бо ось вся саля була битком набита людськими кістками, черепами та костями. Під одною стіною був до ряду розставлений цілий ряд людських черепів. Зрештою людські кости були порозкидані та поперемішувані з погнилими дошками, а подекуди видно було останки збутвілих церковних риз. З першої салі перейшла комісія до бічних убікацій і там стрінулася з таким самим явищем. Насувається тепер питання, хто, коли і як міг там дібратися та зробити такий порядок? Комісія дала дуже просту відповідь на це питання. Вона заявила, що все це зробила вода, яка деколи заливала ті безземелля катедри до тої міри, що трумни небіщиків, католицьких церковних архипастирів, пливали у воді і наслідком того мусіли розмокнути та зігнити.

— Сензаційна розправа за шпіонажу. У Варшаві відбулася сензаційна розправа проти російської емігрантки Марії Тарнавської, яка займалася шпіонажею на користь СРСР. на терені Львова і повіту, Тернополя та Рівного. У цілу шпіонську аферу був замішаний між иншими і високий урядник міністерства внутрішніх справ. Максимчук, що концентрував у себе в канцелярії всякі незвичайно важні військові документи та передавав їх до СРСР. Переведена у бюрку Максимчука ревізія незвичайно його обтяжила. В нього найдено такі документи, які згідно зі зізнаннями представників Генерального штабу, на випадок пересилки до СРСР, унеможливили би були цілковито оборону Польщі перед евентуальним наступом червоної армії. Розправа проти Тарнавської і Максимчука покінчилася засудом Тарнавської на 8 літ тюрми, Максимчука увільнено.

— Матура в ґімназ. СС. Василіянок у Львові. Іспит зрілости в літнім реченці шк. р. 1924/5 відбувся під проводом д-ра Вол. Левицького в днях 22—27 ц. м. Одержало свідоцтво зрілости 45 учениць: Адріянович Олена, Александрович Марія Осипа (відзн.), Бабяк Ольга, Вергановська Олена (відзн.), Волосенко Ольга, Гаврищак Клявдія, Гаєцька Параня (відзн.), Гарбуз Марія, Горбова Ольга (відзн.), Гуньовська Надія (відзн.), Демків Романа, Добрянська Марія, Зайшла Леонтія (відзн.), Залітач Стефанія (відзн.), Кобель Ірина Марія, Кордуба Клявдія (відзн.), Коржинська Олена, Кос Марія, Кравців Марія (відзн.), Куницька Ярослава (відзн.), Лещинська Стефанія (відзн.), Лукіянович Олена, Любчак Ірина Ольга, Мациган Марія Осипа, Мудовська Олена Марія, Охримович Марія (відзн.), Павенцка Леонтина, Падох Надія, Пікас Параня, Піхурко Марія, Примак Марія, Процик Марія (відзн.), Сапрука Наталія Марія, Сірко Ірина (відз.), Соха Осипа, Стрийська Ірина О. (відзн.), Танчаківська Олена (відзн.), Тернер Сіме, Тресньовська Ірина (відзн.), Федин Івана Ірина, Харкевич Евгенія, Цебровська Марія, Цурковська Оксана, Шавсман Роза (відзн.), Волошин Олена. Пять учениць до іспиту не допущено, одна від іспиту відступила.

НАДІСЛАНЕ.

За надіслане редакція не відповідає.

КОНКУРС

З днем 1. вересня 1925 відкривається в Золочеві бурсу для гімназійних учнів (хлопців) на 50 місць, на кооперативних основах. Услівя: зложення удилу на раз або ратами 500 зол., а кошти удержання після дійсних видатків. Зголошення слати до 15. липня 1925 на руки п. Рози Чемеринської або адв. д-ра Теодора Ваня.
2257 1—3

ОПОВІСТКИ.

Український хор Д. Котка:
у середу 1.VII. м. Ярослав.
у четвер 2.VII. м. Ярослав.
у пятницю 3.VII. м. Ланцут.
у суботу 4.VII. м. Переворськ.
у неділю 5.VII. м. Лежайськ. 2150 10-?
у понеділок 6.VII. м. Лежайськ.
вівторок 7.VII. м. Радимно.

Український Центральний Комітет в Річіпосполитій Польській повідомляє, що видача щомісячних допомог **українським військовим інвалідам** за їх інвалідність, починаючи з 1-го січня 1925 р. переводиться в касах Комітету (Варшава, Длуга 29) та Української Станиці в Каліші. Нижчезазначених інвалідів Комітет просить негайно подати свої адреси до УЦК.: 1. Вовняк Семен, 2. Гловацький Петро, 3. Ермак Іван, 4. Лисько Олександер, 5. Мазур Яків, 6. Миколаєвич Степан, 7. Одинський Иосип, 8. Піхур Матвій, 9. Панахида Іван, 10. Шведум Митрофан, 11. Кравченко Єфим, 12. Сидоренко Димітр, 13. Вурсоль Іван, 14. Глухенко Сергій, 15. Джурко Іван, 16. Немирович Григорій, 17. Удовико Федір, 18. Швачко, 19. Базилевський Павло, 20. Ласківський Кость, 21. Петренко Олекса, 22. Хижняк Дмитро, 23. Миколаенко Микола, 24. Черкавський Пилип. — Український Центральний Комітет.
2229 3—3

Важне для кравців. Тов. українських ремісників „Зоря" у Львові, хотячи прийти з помічю своїм членам, уладжує з днем 15. липня ц. р. курс кравецького крою мужеського і жіночого, під проводою С. Кобера, довголітного інструктора в Технольогічнім інституті у Львові, абсольвента світових Академій. Зголошення приймає секретар т-ва Степан Кезик у власній кравецькій робітні при вул. Охоронок ч. 5. З провінції можна зголошуватися письменно.
2253 2—3

Пригадується, що **товариський зїзд** матуристів коломийської української гімназії з р. 1910 відбудеться в днях 4-го й 5-го **липня** ц. р. в Коломиї. — За Комітет: *З. Кирилович, д-р І. Турянський.*

Товариський зїзд б. абітурієнтів(ок) української державної семинарії у Львові, які склали іспит зрілости в 1920 році, відбудеться у вівторок, **дня 7. липня** ц. р. Учасники зїзду зберуться точно о 10 год. рано в будинку згаданої семинарії при вул. Іссаковича, де довідаються про дальшу програму товариського свята. — **Комітет.**

Дрібні оголошення.

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

За редакцію відповідає О. Когути. Видає Видавнича Спілка „Діло" З друкарні Видавничої Спілки „Діло" Львів Ринок ч. 10.